

Реферат на тему: "Юрій Федькович - як лірик"

Юрій Федькович

Юрій Федькович - як лірик

"Федькович - се талант переважно ліричний, — писав І. Франко, — всі його повісті, всі найкращі його поезії, нав'язані теплими, індивідуальними чуттями самого автора так і здається, що автор співає і розказує всюди проте, що сам бачив, сам найглибшими нервами душі прочув. І в тім іменно лежить чаруюча сила його поезії, в тім лежить її запорука її живучості, доки живе наша мова. Федькович вложив в свою поезію найкращу частину "свої душі", а така поезія не вмирає, не пропадає..."

ці слова були сказані в 1886 р. з нагоди 25-річчя літературної діяльності письменника, але вони й досі не втратили своєї значущості. І сьогодні живе краща частина творчої спадщини Юрія Федьковича - талановитого, оригінального поета і прозаїка, який до Івана Франка був на західноукраїнських землях найвидатнішим письменником.

Юрій Федькович започаткував розвиток реалістичної української культури на Буковині, став виразником дім і прагнень трудового народу, свідомо поставив своє слово на сторожі "маленьких отих рабів німих".

Народився Ю.Федькович 8 серпня 1834 року в селі Сторожинець Путилів (тепер с. Путила Чернівецької області), у гірській частині буковинського краю, що й називають Гуцульщиною.

На формування характеру і світогляду майбутнього письменника впливали родинне середовище, народна творчість, тогочасна дійсність.

На все життя Федькович зберіг найніжніші почуття до своєї матері-трудівниці та старшої сестри. великою життєвою і естетичною школою стала для нього народна творчість. Соціальні контрасти оточуючої дійсності розкрилися перед ним своїми непривабливими рисами уже в молоді роки. Ця дійсність все більше гнітила його, полишала у чуйнім серці все нові і нові карби, спонукала до роздумів над власною і народною долею й , зрештою, заставила стати на боротьбу проти зла та неправдивості, утверджуваних тогочасним соціально-політичним уставом.

Початкову освіту Федькович здобув в селі Киселиця, у приватного вчителя. Після цього два роки навчався у так званій нижчій школі в Чернівцях. У "Молдавський період" життя у нього було пробуджується потяг до глибших знань, до самоосвіти, до поетичної творчості.

Згодом, 1852р., Федькович приїжджає до Чернівців і того ж року вступає на військову службу, якій віддав 10 років молодого життя. Десятирічна служба у війську - найтяжчий період у його житті. Повернувшись разом зі своєю частиною до Чернівців, Федькович налагоджує контакти з кількома українськими і німецькими літераторами.

Тут, у Чернівцях, 18621р., вперше публічно зазвучав поетичний голос Юрія Федьковича. У полемічній брошурі "Слово на слово до редактора "Слова" спрямований проти львівської редакційної газети "Слово".

У 1862 році у Львові виходить перша збірка "Поезій Йосифа Федьковича". Вони засвідчили, що в українську літературу прийшов талановитий, самобутній поет – демократ, який ставши продовжувачем традицій Шевченка, започаткував на Буковині літературу народного мовлення.

Літературна і громадсько-культурна діяльність Федьковича походила спочатку в рідному селі Сторожинець-Путилів, де він оселився після закінчення військової служби, згодом у Львові, де поет жив у 1872-43рр., а пізніше – в Чернівцях. Умови для праці були важкі, за свої волелюбні погляди, поет зазнав переслідувань наприкінці життєвого шляху Федьковича, підбадьорившись пожвавленням громадського і культурного життя у краї, активізував свою діяльність, виявом чого була поява в Чернівцях газети "Буковина", що виходила українською мовою. Протягом трьох років поет редагував цю газету, сприяючи на Буковині прогресивних поглядів, передової української і російської літератур, пропагуючи ідеї єдності усього народу, роз'єданого тоді кордоном двох країн.

На посту редактора газети "Буковина " Ю.Федькович і помер 11 січня на 54 році життя.

Творчість Федьковича досить широка за обсягом, але на рівноцінна за своїм ідейно-художнім змістом.

До випуску Федьковича на Буковині народною мовою ніхто не писав. Творчість таких "поетів", як Гаврило Ародам, Василь Ферлеєвич та інші була далека від реального життя.

"Творчість Федьковича у її вершинних проявах є цінним надбанням прогресивної української літератури. Вона має значний вплив, — як казав Рильський, — на утвердження і розвиток реалізму й народні в літературі на західноукраїнських землях, вселяла в серці буковинців та галичан почуття братерської єдності і спільності з Наддніпрянської Україною. Письменник, як справжній патріот свого народу, не поділяв сепаратистських ідей буржуазних націоналістів про відмежування Галичини, Буковини й Закарпаття від єдинокровних братів з Дніпра".

Мрії поета збулися у наш прекрасний неповторний час. Воз'єднавшись в єдиній, нерозривній братерській сім'ї український селянський народ, як і всі українські люди з вдячністю згадує ім'я письменника-демократа, який крізь все життя проніс любов до скривджених і знедолених у темну ніч поневолення рідного краю плекав надії на світлий день визволення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Юрій Федькович

"Вибрані твори" Ужгород, Видавництво "Карпати", 1978 р.